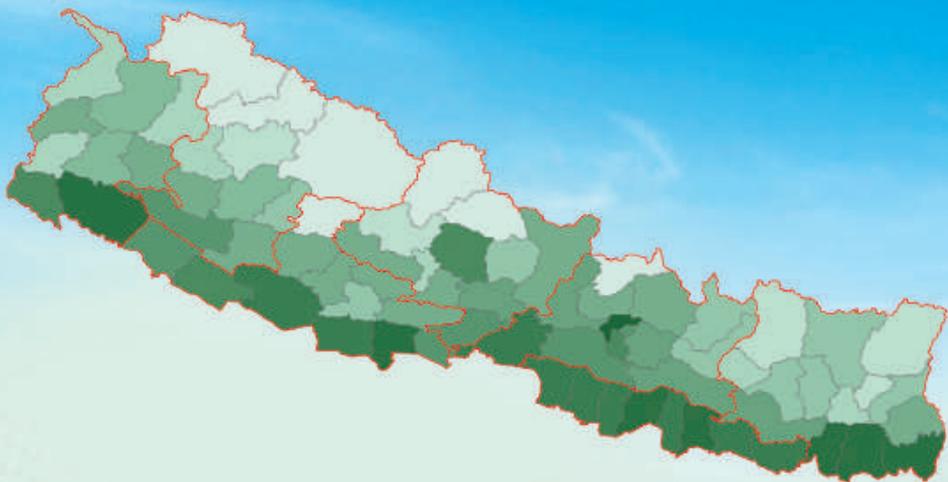

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसाङ्ख्यिक सूचक

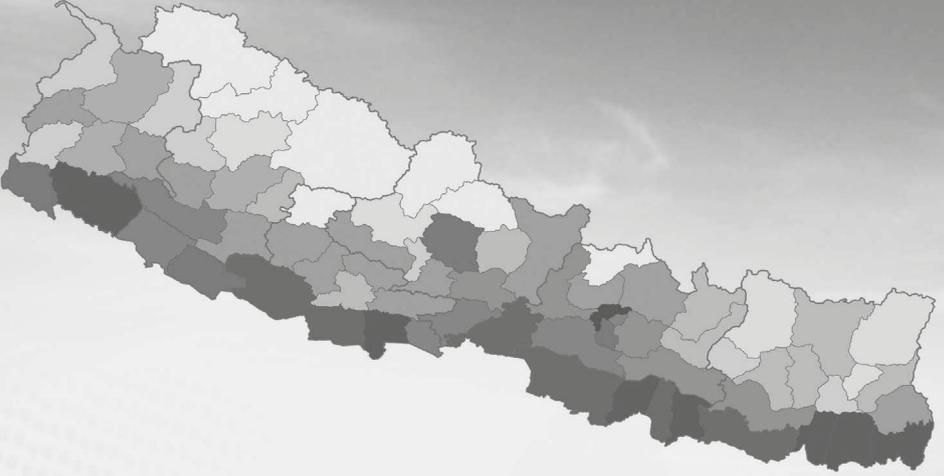

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
थापाथली, काठमाडौं

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसाङ्ख्यिक सूचक

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
थापाथली, काठमाडौं

जनसाङ्ख्यिक सूचक

प्रकाशक:

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

रामशाहपथ, थापाथली, काठमाडौं, नेपाल

फोन नं.: +९७७-१५३६५३२३, ०१५३२९४०६, ०१५३४५९४७

फ्याक्स: +९७७-१५३२७७२० । पो.ब.नं.: ११०३१

वेबसाइट: www.nsonepal.gov.np, www.censusnepal.cbs.gov.np

इमेल: info@nsonepal.gov.np, popcen@nsonepal.gov.np

प्रथम संस्करण: ३००० प्रति

प्रकाशन वर्ष: २०८१

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

फोन { ५३४५४४६
५३४५४४७
५३४५४४८
५३४५४४९
५३४९८०९
५३२८४०६

फ्याक्स: ९७७-१-५३२७७२०
पो.ब.नं. ११०३१
रामशाहपथ
थापाथली, काठमाडौं

पत्र संख्या:

च.नं.: -

मन्तव्य

नेपालको जनगणनाले एक शताब्दीभन्दा लामो इतिहास सँगालेको छ। जनगणनाबाट मुलुकको सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रका महत्त्वपूर्ण तथ्याङ्क प्राप्त हुने गरेको छ। नेपालमा आर्वाधिक योजना सुरु हुनुभन्दा करिब पाँच दशकअघि अर्थात् वि.सं. १९६८ देखि जनगणना सञ्चालन हुनुले यसको महत्त्वलाई उजागर गरेको देखिन्छ। तीनै तहका सरकारका आर्वाधिक योजना नीति र वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमाका सिलसिलामा जनसाङ्ख्यिक तथ्याङ्क सर्वाधिक उपयोग हुँदै आएको स्मरणीय छ। राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय विकास लक्ष्यले आत्मसात गरेका सूचकको मापनमा जनगणनाबाट प्राप्त हुने तथ्याङ्क महत्त्वपूर्ण हुने गरेको छ। जनगणना २०७८ मा स्थानीय तहका वडास्तरसम्मका आधिकारिक तथ्याङ्क उपलब्ध छन्। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का नतिजा सार्वजनिक गर्दै जाने सिलसिलामा यो “जनसाङ्ख्यिक सूचक” पुस्तिका प्रकाशनमा ल्याइएको छ।

यस पुस्तिकामा जनसङ्ख्याको आकार, जनसङ्ख्याको बनावट, जनसङ्ख्या वितरण, जनसङ्ख्या वृद्धिदर, लैङ्गिक अनुपात, जनघनत्व, आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या, आश्रित जनसङ्ख्या, साक्षरता स्थिति, वैवाहिक स्थिति, बसाइँसराइ, अपाङ्गता, जन्मदर, मृत्युदर र प्रजननदर लगायत प्रदेशस्तरीय जनसाङ्ख्यिक सूचक समेटिएका छन्।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले आधिकारिक तथ्याङ्कका आमप्रयोगकर्तालाई जनसङ्ख्या तथ्याङ्कको आधारभूत र कार्यक्षेत्रमा उपयोगी हुने गरी यस पुस्तिकालाई तयार गरेको छ। प्रस्तुत “जनसाङ्ख्यिक सूचक” नीति निर्माण, योजना तर्जुमा र नेपालको जनगणना एवम् जनसङ्ख्या तथ्याङ्कमा अभिरूचि राख्ने पाठक, अनुसन्धानकर्ता तथा खोजकर्ताको लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। प्रकाशनको तयारीमा संलग्न कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

पाठकहरूका रचनात्मक र अमूल्य सुझावको सम्मान र स्वागत गर्दछु।

अर्जुनप्रसाद पोखरेल
प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी

वैशाख, २०८१

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ र जनसांख्यिक सूचक

परिचय

नेपालमा जनगणनाको इतिहास एक शताब्दीभन्दा लामो रहेको छ । जनगणनाले नै सरकारको नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा निर्णय निर्माणको लागि विस्तृत तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदै आएको छ । विकासको केन्द्रविन्दुमा जनसङ्ख्या हुने भएकोले जनसङ्ख्यासँग सम्बन्धित आधारभूत तथ्याङ्क प्राप्तिका लागि विश्वका अधिकांश देशहरूमा जनगणना हुने गरेको पाइन्छ । जनगणना यसको स्रोतसाधन, समय, तथ्याङ्कको आकारप्रकार, क्षेत्र र उपयोगिता आदिका दृष्टिले सबैभन्दा ठुलो तथ्याङ्कीय कार्यक्रम हो । जनगणनामा राज्यले गरेको लगानीको तुलनामा त्यसबाट प्राप्त हुने तथ्याङ्कले कैयन् गुणा बढी दीर्घकालसम्म उपयोगी हुने आधार प्रदान गर्दछ । आधिकारिक तथ्याङ्कमध्ये जनगणनाबाट प्राप्त हुने तथ्याङ्क नै सबैभन्दा बढी प्रयोग र पुनः प्रयोग हुने गरेको विश्वास गरिन्छ । जनगणनाबाट मूलतः सामाजिक तथ्याङ्क उत्पादन हुन्छ भने केही वातावरणीय तथा आर्थिक तथ्याङ्क पनि प्राप्त हुने गर्दछ । जनगणनाको ऐतिहासिक शृङ्खलामा वि.सं. २०७८ मा सम्पन्न राष्ट्रिय जनगणना नेपालको १२ औँ जनगणना थियो । गणतन्त्र नेपाल घोषणा भइसकेपछिको पहिलो उक्त जनगणनामा अग्रवर्ती जनगणनाका अधिकांश प्रश्नहरू नै समावेश गरिएका र परिवर्तित सन्दर्भमा केही नयाँ प्रश्नहरू पनि थप गरिएका थिए । सूचना प्रविधिको प्रयोगका दृष्टिले र जनगणना सञ्चालनको प्रक्रियाका पृष्ठभूमिमासमेत पछिल्लो बाह्रौँ जनगणना विशेष रहेको स्मरणीय छ ।

देशको निर्धारित सिमानाभित्र निश्चित समयमा अक्सर बसोबास गरिरहेका व्यक्ति तथा परिवारहरूको जनसांख्यिक, सामाजिक तथा आर्थिक विवरण व्यवस्थित रूपमा सङ्कलन गर्ने र तिनीहरूको प्रशोधन तथा विश्लेषणमार्फत सान्दर्भिक तथ्याङ्क तथा सूचकहरू तयार गरी प्रकाशन गर्ने समग्र प्रक्रियालाई जनगणना भनिन्छ । नेपालको सन्दर्भमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा देशभित्र अक्सर बसोबास गर्ने हरेक व्यक्ति तथा परिवार कोही नछुट्ने र कोही नदोहोरिने सिद्धान्त अवलम्बन गर्नुको साथै सबै व्यक्तिको पूर्ण सहभागिता होस् भनी जनगणनाको नारा “मेरो गणना-मेरो सहभागिता” निर्धारण गरी पारिवारिक तथा व्यक्तिगत विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो । यस जनगणनाले जनसङ्ख्याको आकार, बनावट, वितरण र वृद्धिका विवरणहरूका अलावा देशको वास्तविक अवस्था प्रतिविम्बित गर्ने जनसांख्यिक तथा अन्य महत्वपूर्ण सूचकहरू उपलब्ध गराएको छ । जनगणनाबाट हरेक व्यक्ति तथा परिवारको व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरण तल्लो प्रशासनिक एकाइसम्म प्राप्त हुने भएकाले निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण, राज्य पुनर्संरचना तथा विकेन्द्रीकरणसापेक्ष योजना, नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्नका लागि समेत योगदान पुग्दछ ।

पछिल्लो जनगणनामा अन्य लिङ्गी (लैङ्गिक तथा यौनिक समुदाय) हरूको समेत विवरण सङ्कलन गरिएको थियो । नेपालको बाह्रौँ जनगणनालाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी बनाउन र दिगो विकास लक्ष्यका सूचकहरू मापन गर्न समेत थप ध्यान दिई वडा, गाउँपालिका, नगरपालिका तथा प्रदेशस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध हुने गरी विवरण सङ्कलन गरिएको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघ जनसङ्ख्या कोषले सिफारिस गरेको अवधारणाअनुरूप नै नेपालको उक्त जनगणना सञ्चालन गरिएको थियो ।

जनगणनामा तथ्याङ्क सङ्कलन

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा तथ्याङ्क सङ्कलनको कार्य दुई चरणमा सञ्चालन गरिएको थियो । पहिलो चरणमा सुपरिवेक्षकद्वारा प्रत्येक घर तथा परिवारमा पुगी “घर तथा घरपरिवार सूचीकरण फाराम” मार्फत परिवारको सूचीकरण तयार गरी घर र घरसम्बन्धी विवरण, परिवारमा अक्सर बसोबास गरेका परिवारका सदस्य संख्या र परिवारले चलन गरेको कृषि र पशुपालनसम्बन्धी विवरण, परिवारले सरकारी अनुदानमा गरेको आवासीय घर निर्माणसम्बन्धी प्रश्न सोधिएका थिए । त्यसैगरी परिवारका सदस्यको बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको खाता, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम लिएका व्यक्ति संख्या र बैंक तथा सहकारी संस्था वा वित्तीय संस्थाबाट लिएको ऋणसम्बन्धी विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो । दोस्रो चरणमा गणकहरूद्वारा प्रत्येक परिवारमा पुगी “मुख्य प्रश्नावली” मार्फत पारिवारिक विवरण तथा व्यक्तिको जनसांख्यिक, शैक्षिक, बसाइँसराइ, आर्थिक काम, अपाङ्गता, प्रजननलगायतका विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो । दोस्रो चरणअन्तर्गत सुपरिवेक्षकबाट गणकले गरेको स्थलगत तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यमा सहजीकरण तथा सुपरिवेक्षण गरिएको थियो भने सबै स्थानीय तहका प्रत्येक वडा कार्यालयबाट वडास्तरीय सामुदायिक प्रश्नावलीमार्फत वडाको आधारभूत स्रोत, साधन, क्षमता, पूर्वाधार र विपत् जोखिमसम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिएको थियो ।

यस जनगणनामा बहुविधि पद्धति अपनाई तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको थियो जसअनुसार काठमाडौँ जिल्लाअन्तर्गत काठमाडौँ महानगरपालिका, दक्षिणकाली, कीर्तिपुर, चन्द्रागिरी, नागार्जुन र तारकेश्वर नगरपालिकामा ट्याब्लेटमार्फत डिजिटल प्रश्नावली, बाँकी भूभागमा कागजी प्रश्नावली र विदेशस्थित ४२ कुटनैतिक नियोगहरूमा कार्यरत नेपाली कर्मचारीहरूको विवरण वेव एप्लिकेसन (इ-सेन्सस) मार्फत सङ्कलन गरिएको थियो ।

स्थलगत कार्य

यस जनगणनाको स्थलगत तथ्याङ्क संकलनको लागि पहिलो चरणको घर तथा घरपरिवार सूचीकरण कार्य वि.सं. २०७८ वैशाख २६ देखि जेष्ठ १४ सम्म (बिस दिन) र दोस्रो

चरणको मुख्य गणना कार्य वि.सं. २०७८ साल जेष्ठ २५ देखि आषाढ ८ सम्म (पन्ध्र दिन) गर्ने गरी तोकिएको थियो। विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ महामारीको कारण २०७८ वैशाख १९ को नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार पूर्व निर्धारित समय तालिकाअनुसार सुरु भइसकेको जनगणनाका सबै क्रियाकलापहरू तत्कालका लागि स्थगित भयो। कोभिड-१९ को प्रभाव केही कम भएपछि नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार संशोधित कार्य तालिकाअनुसार पहिलो चरणको घरपरिवार सूचीकरण कार्य वि.सं. २०७८ भाद्र ३० देखि असोज १८ सम्म (बिस दिन) र दोस्रो चरणको मुख्य गणना कार्य वि.सं. २०७८ कार्तिक २५ देखि मंसिर ९ सम्म (पन्ध्र दिन) संचालन भएको थियो। दोस्रो चरणमै सुपरिवेक्षकले आफू खटिएको वडाको आधारभूत विवरण संकलन गर्न सामुदायिक प्रश्नावली भर्ने र आफू मातहतका गणकले गरेको तथ्याङ्क संकलन कार्यको सहजीकरण तथा सुपरिवेक्षण गरेका थिए।

यस प्रकाशनको उद्देश्य र उपयोग

राष्ट्रिय जनगणनाका तथ्याङ्कीय तथा विषयक्षेत्रगत विश्लेषणात्मक प्रतिवेदनहरू आम प्रयोगकर्ताहरूको लागि चरणबद्ध रूपमा प्रकाशन भइरहेका छन्। जनगणनाबाट अधिकांश सामाजिक क्षेत्रका र सीमित संख्यामा आर्थिक सूचकहरू प्रकाशन भइसकेको यथार्थ प्रयोगकर्ताहरूलाई विदिताै छ। संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका नीति निर्माण र निर्णय प्रक्रियामा रहेका प्रयोगकर्ताहरूका साथसाथै शोध अनुसन्धानकर्ता एवम् विकास साभेदार निकायका प्रयोगकर्ताहरूलाई जनगणनाबाट प्राप्त भएका सम्पूर्ण सूचकहरू समावेश गरी एउटै प्रकाशनमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यबाट यो पुस्तिका तयार गरिएको हो। तथ्याङ्क, सूचक र ती सूचकहरू प्राप्तको सूत्र एवम् सङ्क्षिप्त परिचयसहित यस प्रकाशनलाई प्रयोगकर्तामैत्री बनाउने प्रयास गरिएको छ। यसमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का विशिष्ट नतिजा र तीमार्फत प्राप्त सूचकहरूलाई प्रदेशस्तरमा प्रस्तुत गरिएका छन् जसबाट नीतिनिर्माता र योजनाविद्हरूलाई आगामी नीति तथा योजनाहरूको लक्ष्य निर्धारण एवम् आवश्यक स्रोतसाधनको आँकलन गर्न ठोस आधार उपलब्ध हुनेछ। यस प्रकाशनमा ४०० भन्दा बढी जनसांख्यिक सूचकहरू समाविष्ट छन्। दिगो विकास लक्ष्यका राष्ट्रिय र प्रादेशिक स्तरमा उपयोगी हुने कतिपय सूचकहरू उपलब्ध भएकोले यो प्रकाशन थप उपयोगी हुने विश्वास लिइएको छ। यस प्रकारको यो पहिलो प्रकाशन हो। जनगणनाका विश्लेषणात्मक प्रतिवेदनहरू तयारी र प्रकाशनको शृङ्खला जारी नै रहेकोले आगामी वर्षहरूमा यसका परिमार्जित र परिवर्धित संस्करणहरू प्रकाशन गर्दै जाने लक्ष्य राखिएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र										सुदूरपश्चिम प्रदेश		
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश							
१															
१.१	२३९००७८९	४१२३७१८	४७६५३२३	५२५७२३९	२०६९४४९	४१७३१७०	१३३१६६०	२१८०२३०							
	६५.६०	७१.१०	५७.३०	६४.८०	६६.५०	६५.९०	७२.००	७०.४०							
१.२	१५६८९७७७	२९३२२०९	२७३०४४७	३४०४८२३	१३७६३९६	२७५२१९६	९५८६४३	१५३५०६३							
	७०.४०	७२.८०	६६.१०	७५.३०	७१.७०	६८.००	६९.८०	६५.८०							
	७८.६०	८०.२०	७८.६०	८२.६०	७८.१०	७६.९०	७४.५०	७१.८०							
	६१.३०	६४.९०	४८.८०	६६.७०	६५.६०	५८.९०	६५.२०	६०.४०							
१.३	११०३८१०५	२१३४८९१	१८०३८३८	२५६२२६३	९८६५२०	१८७२२११	६६८७१५	१००९६६७							
१.४															
१.५	२३९५८८६८	४१२७०९४	४७७००१३	५२६०६९१	२०९५४७४	४१८४२९९	१३३७८९३	२१८३४०४							
	४०.९९	४७.४३	३३.३१	४४.८७	४१.८७	३८.६५	४२.५०	३८.९५							
	११.४०	११.३९	१०.६७	८.५७	११.१९	१३.०७	१४.०८	१५.२४							
	१०.१४	९.८५	९.४९	८.२८	९.९३	११.०३	१२.६६	१३.५७							
	३७.४६	३१.३३	४६.५३	३८.२८	३७.००	३७.२४	३०.७६	३२.२३							

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र														
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश									
१.६	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या % (१० वर्ष वा सोभन्दा माथि)																
	जम्मा	६५.६५	७१.११	५७.३०	६४.७६	६५.५१	७१.९९	७०.४१									
	पुरुष	७१.३१	७६.५०	६७.२६	७०.६७	६९.६९	७१.२९	७३.६२									
	महिला	६०.४०	६६.१०	४७.५८	५९.०१	६३.७५	६१.२२	७०.४८									
१.७	अक्सर सक्रिय जनसङ्ख्या %																
	जम्मा %	७०.३५	७३.८१	६६.०६	७५.२५	७१.६७	६८.०३	६९.७६									
	पुरुष %	७८.६२	८०.२१	७८.६१	८२.५७	७८.०९	७६.९२	७४.४६									
	महिला %	६१.३१	६४.८६	४८.७७	६६.७२	६५.५८	५८.८६	६५.२२									
१.८	अक्सर रोजगार जनसङ्ख्या %																
	जम्मा %	९३.०५	९४.८१	९१.७२	९४.०८	९२.५७	९१.९०	९२.४९									
	पुरुष %	९३.७८	९५.२७	९३.६२	९४.७३	९२.६१	९२.७३	९२.३८									
	महिला %	९२.०२	९४.१९	८७.४९	९३.१४	९२.५१	९०.७९	९२.६१									
१.९	जम्मा श्रमशक्तिमध्ये अक्सर रोजगार जनसङ्ख्याको % (१० वर्ष वा सोभन्दा माथि)																
	कुल	४२.९७	४९.०८	३४.७२	४५.८५	४४.१३	४१.२३	४६.४४									
	पुरुष	५२.५८	५८.४५	४९.५०	५५.२८	५०.४०	५०.८६	५०.६४									
	महिला	३४.०७	४०.३८	२०.३०	३६.६८	३८.६८	३२.७२	४२.५७									
१.१०	आर्थिक कामको संथागत क्षेत्रअनुसारको जनसंख्या (%)																
	सरकारी	३.९१	३.३६	२.६४	५.०६	४.७३	३.४८	४.९०									
	वित्तीय संस्था	१.०९	०.८७	०.६१	२.३५	१.२०	०.७४	०.४६									
	गैरवित्तीय संस्था	३२.६८	२७.६८	३७.१२	४५.४४	३२.२१	३०.०६	१७.५७									
	नाफा नकमाउने संस्था	०.४३	०.२७	०.२८	०.८१	०.५१	०.३५	०.२७									

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र									
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश		
	धरायसी क्षेत्र	६१.८१	६७.८०	५९.३२	४६.३१	६०.९२	६५.२५	७६.८७	७३.८५		
१.११	औद्योगिक क्षेत्रको वार्तिकरणअनुसार जनसङ्ख्या (%)										
	कृषि, वन र माछापालन	५७.३१	६२.६९	५४.०७	४२.१८	५७.५५	६०.२७	७३.७३	७०.०३		
	खानी तथा उत्खनन	०.१८	०.२०	०.१२	०.२७	०.२४	०.१५	०.१३	०.१२		
	औद्योगिक उत्पादन	३.८१	४.०६	४.५६	५.१८	३.१७	३.२९	१.४४	२.००		
	विद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	०.३०	०.२५	०.२५	०.४७	०.४०	०.२४	०.१३	०.१९		
	शुध्दीकरणका क्रियाकलापहरू	०.२२	०.१८	०.१८	०.३५	०.२५	०.१८	०.१२	०.१४		
	निर्माण	८.११	६.९६	१०.९६	७.५९	७.०४	९.४५	५.२४	६.९१		
	मर्मतका कार्यहरू	१२.५३	११.०८	१५.४५	१५.०२	१२.८२	११.७१	७.८५	८.९३		
	यातायात तथा भाडारण	२.२३	२.३८	१.८८	३.३०	२.२९	२.१०	०.९४	१.२३		
	आवास तथा भोजनसम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१.६८	१.४५	०.६७	३.०९	२.५८	१.४०	०.९४	०.६९		
	सूचना तथा सञ्चार	०.३५	०.२३	०.१४	०.९४	०.२९	०.१८	०.१२	०.१४		
	वित्तीय तथा विमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१.०९	०.८७	०.६१	२.३५	१.२०	०.७३	०.४६	०.५३		
	घरजग्गा कारोवारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	०.१५	०.१३	०.०८	०.४०	०.०८	०.०७	०.०३	०.०३		
	पेसागत, वैज्ञानिक तथा प्रविधिक क्रियाकलापहरू	०.५१	०.३३	०.३८	१.१९	०.३७	०.३०	०.२३	०.२४		
	प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०.३४	०.२१	०.१२	१.०५	०.२३	०.१३	०.०७	०.०९		
	सार्वजनिक प्रशासन र सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१.९४	१.५४	१.२१	२.९५	२.१२	१.७०	२.२५	१.८७		
	शिक्षा	२.८६	२.६८	२.०६	३.७१	३.७४	२.५५	२.६०	२.७०		
	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	१.१४	०.९५	०.९०	१.९९	१.१२	०.८८	०.७८	०.७८		
	कला, मनोरञ्जन तथा मनोबिनाद	०.३८	०.२५	०.१९	१.०६	०.३१	०.१७	०.०६	०.०९		
	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	३.८६	२.७५	५.१७	५.७६	३.१९	३.३१	२.०१	२.३२		

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र									
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश		
	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू	०.८४	०.७४	०.९४	०.८६	०.७१	१.०३	०.७४	०.६६		
	बाह्य संघसंस्था एवं यसका अङ्गहरूका क्रियाकलापहरू	०.०९	०.०५	०.०४	०.२४	०.०५	०.०५	०.०५	०.०७		
२	आश्रित अनुपात तथा अन्य सूचकाङ्क										
२.१	कुल आश्रित अनुपात	५३.२८	५०.३८	६५.२३	४१.५५	४९.४१	५३.८२	६१.८८	६०.१७		
२.२	बाल-आश्रित अनुपात	४२.६५	३९.०८	५४.८१	३१.३३	३५.६७	४३.८७	५३.५८	४९.६७		
२.३	वृद्ध-आश्रित अनुपात	१०.६३	११.३०	१०.४२	१०.२२	१३.७५	९.९५	८.२९	१०.५०		
२.४	सम्भावित सहायता अनुपात (potential support ratio)	९.४०	८.८०	९.६०	९.८०	७.३०	१०.००	१२.१०	९.५०		
२.५	वृद्धोत्थी सूचकाङ्क (Aging Index)	२४.९१	२८.९२	१९.०१	३२.६३	३८.५४	२२.६९	१५.४८	२१.१४		
२.६	जनसाङ्ख्यिकीय लाभांश सूचकाङ्क (population dividend index)	७५.३०	७८.२०	६५.००	८२.३०	८०.८०	७३.४०	७५.७०	७६.९०		
३	औसत आयु										
३.१	जम्मा औसत आयु	७१.३०	७०.४०	७१.८०	७२.४०	७२.१०	६९.५०	७२.५०	७१.३०		
३.२	पुरुषको औसत आयु	६८.२०	६७.५०	६९.९०	६९.६०	६८.१०	६६.१०	६९.२०	६६.९०		
३.३	महिलाको औसत आयु	७३.८०	७२.८०	७३.२०	७४.९०	७५.४०	७२.५०	७५.५०	७५.२०		
४	खेतियोग्य जमिन र पशुपन्ध्री भएका परिवारको विवरण										
	खेतियोग्य जमिन र पशुपन्ध्री दुबै भएका परिवार (%)	४९.००	५४.१०	४३.१०	३३.१०	५०.१०	५४.००	७०.१०	६९.५०		
	खेतियोग्य जमिन मात्र भएको तर पशुपन्ध्री नभएको परिवार (%)	९.७०	५.३०	१२.८०	९.००	८.२०	१३.६०	८.५०	९.१०		
	पशुपन्ध्री मात्र भएको तर खेतियोग्य जमिन नभएको परिवार (%)	९.३०	१४.१०	१६.९०	३.७०	८.६०	७.००	६.७०	६.४०		
	खेतियोग्य जमिन र पशुपन्ध्री नभएको (%)	३२.००	२६.५०	२७.१०	५४.२०	३३.१०	२५.५०	१४.७०	१५.१०		
५	घर तथा पारिवारिक सेवासुविधासम्बन्धी सूचकहरू										

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र											
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश				
५.१	घर वा आवासीय एकाइको स्वामित्व												
	आफ्नै (%)	८६.००	८९.६३	९६.६१	६९.१८	८०.४९	९०.८०	९४.००	९४.७७				
	भाडा (%)	१२.७७	८.७०	२.३०	२९.६३	१७.६४	८.२७	४.३०	४.४०				
	घरको जग												
	माटोजडित ईटा/ढुङ्गा (%)	३३.०४	३२.०९	११.१०	२१.९३	४३.८०	४१.०२	८३.०८	४९.३४				
	सिमेन्टजडित ईटा/ढुङ्गा (%)	२९.७९	२४.१३	३२.४९	३६.४९	३१.८१	३०.४६	८.०३	२४.७१				
	ढलान पिल्लरसहितको (%)	२२.४१	२०.९९	१७.६१	३६.८०	२२.८०	२१.३२	६.३०	७.७९				
	काठ/बाँसको खम्बा गाडेको (%)	१४.१७	२१.०३	३८.१७	४.१८	१.४२	६.४३	२.४९	१६.४६				
	अन्य (%)	०.४९	०.७७	०.४३	०.६०	०.१७	०.७७	०.१०	०.७०				
	५.३	आवास एकाइ (घर)को बाहिरी गारो											
	माटोजडित ईटा/ढुङ्गा (%)	३०.६७	२९.०२	९.८४	२०.१६	४०.९१	३७.९४	८०.२६	४६.७८				
	सिमेन्टजडित ईटा/ढुङ्गा (%)	४२.१७	४२.४४	४७.७४	७४.३०	४६.७९	४३.३२	१७.२०	३४.४४				
	काठ/फल्याक (%)	३.१६	४.१०	३.४८	१.४६	०.८९	१.६४	१.७९	९.१६				
	बाँसजान्य सामग्री (%)	११.७१	१९.९९	३७.७४	१.०४	०.४०	४.४८	०.२२	४.८८				
	कौचो ईटा (%)	०.४२	०.१७	०.१९	०.१६	०.१८	१.३६	०.१८	०.६९				
	जस्ता/टिन (%)	१.२२	२.८८	०.१८	२.३६	०.४२	०.१७	०.२१	०.३६				
	प्रिफ्याब (%)	०.०३	०.०२	०.०२	०.०७	०.०३	०.०२	०.०४	०.०१				
	अन्य (%)	०.६२	०.३७	०.७०	०.३४	०.२७	१.०४	०.१०	१.४९				
५.४	घरको छाना												
	जस्ता/टिन/च्यारर (%)	४१.९४	६९.७७	१९.२३	३८.७१	४२.८४	४०.२२	४४.२४	२८.२०				
	सिमेन्ट/ढलान (%)	३७.७६	२२.१८	३४.२१	४७.४६	३४.१४	४४.४२	११.९४	२६.४९				
	खर/पराल/छवाली (%)	३.९०	४.६१	७.१८	०.६४	१.०६	४.३४	६.४७	३.४४				

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	क्षेत्र										सुदूरपश्चिम प्रदेश
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बागमती प्रदेश	कोशी प्रदेश	
		१.५४	३७.३७	२.०८	०.३८	४.८४	१.६८	१.५६	१.५६	१.५६	१.५६
	टायाल/खपडा/सिंगीटी (%)	१.५४	३७.३७	२.०८	०.३८	४.८४	१.६८	१.५६	१.५६	१.५६	१.५६
	ढुंगा/स्लेट (%)	६.०९	०.५५	०.४२	०.८२	१०.९५	४.७३	२३.५४	२९.२९	२९.२९	२९.२९
	काठ/फल्याक (%)	०.२७	०.२३	०.४२	०.१३	०.१५	०.२२	१.०१	०.२२	०.२२	०.२२
	माटो (%)	०.७२	०.००	०.००	०.००	०.४६	०.१३	१०.९९	०.५१	०.५१	०.५१
	अन्य (%)	०.१०	०.१३	०.१८	०.०६	०.०४	०.०९	०.१०	०.१०	०.१०	०.१०
५.५	घरको भुईँ										
	माटो (%)	४६.१६	४८.२७	५८.३९	२०.२८	३६.५१	५१.७६	८०.९९	६५.४९	६५.४९	६५.४९
	काठको फल्याक/बाँस (%)	२.०३	२.७९	१.६६	१.७४	१.९२	२.००	३.०५	१.५७	१.५७	१.५७
	इटा/ढुंगा (%)	१.३७	१.३६	२.४२	१.२९	०.८१	१.०८	०.५५	१.२५	१.२५	१.२५
	सेरामिक टायल (%)	२.७१	१.९९	१.७४	४.५८	४.२४	२.४८	०.६६	१.०९	१.०९	१.०९
	सिमेन्ट ढलान (%)	४७.३१	४५.२१	३५.४९	७१.५९	५५.९५	४२.३२	१४.३६	३०.२१	३०.२१	३०.२१
	अन्य (%)	०.४२	०.३४	०.३०	०.५२	०.५७	०.३६	०.४०	०.३८	०.३८	०.३८
५.६	खानेपानीको मुख्य स्रोत										
	धारा/पाइप (घर परिसरमित्र) (%)	३४.५९	३४.२३	१५.३२	४३.८९	५२.४९	३७.८२	३५.६४	२१.११	२१.११	२१.११
	धारा/पाइप (घर परिसरबाहिर) (%)	२२.३८	२०.१३	७.३२	२४.१४	३२.५७	१९.६३	४४.४३	३२.२३	३२.२३	३२.२३
	ट्युबवेल/होतपम्प (%)	२९.७६	४०.०३	७१.७९	४.८०	१.६३	३२.७६	०.४५	३७.०६	३७.०६	३७.०६
	ढाकिएको इनार/कुवा (%)	१.५३	०.८४	०.७०	२.२७	१.१८	२.६१	२.०७	०.५९	०.५९	०.५९
	खुला इनार/कुवा (%)	२.१३	१.६५	२.२५	२.७२	१.५६	२.२९	२.५२	१.३७	१.३७	१.३७
	मूलधारा (%)	३.९३	२.२२	१.२०	३.९८	६.८९	२.५९	१३.३०	६.१६	६.१६	६.१६
	नदी/खोला (%)	०.३६	०.२३	०.०६	०.२४	०.३७	०.३९	१.१७	०.९४	०.९४	०.९४
	जार/बोतल (%)	४.६३	०.४०	०.१९	१.६५	३.०६	१.३३	०.१३	०.२२	०.२२	०.२२
	अन्य (%)	०.६८	०.२७	१.१७	१.११	०.२६	०.५७	०.३०	०.३४	०.३४	०.३४

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र									
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश		
५.७	सुधारिएको खानेपानीको स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार (%)	९२.९०	९५.६४	९५.३३	९१.९५	९०.९२	९४.१५	८२.७२	९१.२०		
५.८	खाना पकाउनुको अवसर प्रयोग गरिने इन्धन										
	काठ/दाउरा (%)	५१.०२	५३.३८	५८.६१	२८.९५	४७.१४	५३.६८	८२.२२	७०.२८		
	मट्टितल (%)	४४.२९	४१.१८	२८.७१	६९.७९	५१.५४	४२.२१	१६.८६	२५.८४		
	एल. पी. ग्यास (%)	०.४९	०.५२	०.८२	०.५७	०.२१	०.४१	०.१०	०.२८		
	गुईटा/ गोरहा (%)	२.८८	३.३८	१०.९२	०.०१	०.०३	२.०८	०.१४	०.०८		
	वायोग्यास (%)	१.१८	१.३२	०.७१	०.६०	०.९९	१.५१	०.४४	३.४२		
	विजुली (%)	०.०५	०.०४	०.०३	०.०५	०.०५	०.०५	०.१८	०.०४		
	अन्य (%)	०.१०	०.१९	०.२०	०.०४	०.०३	०.०६	०.०६	०.०७		
५.९	खाना पकाउने स्वच्छ इन्धनको प्रयोग गर्ने परिवार (%)	४४.८०	४३.००	३०.२०	७१.००	५२.७०	४४.१०	१७.४०	२९.६०		
५.१०	बत्ती बाल्न अवसर प्रयोग गरिने स्रोत										
	विजुली (%)	९२.१७	९३.७०	९७.९०	९७.३३	९७.६०	९३.६७	४९.६३	८१.२८		
	सालार/सौर्यऊर्जा (%)	६.५९	५.०३	०.८२	२.३३	१.९१	४.५१	४७.८९	१६.३०		
	मट्टितल (%)	०.५८	०.८२	०.९२	०.१४	०.२३	१.००	०.४८	०.२९		
	वायोग्यास (%)	०.०३	०.०२	०.०५	०.०१	०.०२	०.०५	०.०४	०.०४		
	अन्य (%)	०.६२	०.४३	०.३१	०.१९	०.२४	०.७८	१.९५	२.१०		
५.११	बत्ती बाल्न स्वच्छ इन्धनको प्रयोग गर्ने परिवार (%)	९८.७९	९८.७५	९८.७७	९९.६७	९९.५३	९८.२२	९७.५७	९७.६२		
५.१२	कृषिबाहेक साना घरेलु व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार (%)	९.४३	९.७८	१०.३७	९.७९	८.९७	८.३८	८.८७	८.७६		
५.१३	घरगायसी सेवा/सुविधा भएका परिवारको अवस्था (%)										
	कम्तीमा एक सुविधा भएको (%)	९६.१२	९६.२८	९५.५८	९६.९१	९६.८७	९६.८८	९२.७६	९४.४९		
	रेडियो सुविधा (%)	३४.२३	३७.२०	२२.१८	३४.३६	३६.६८	३३.७८	४५.९२	४२.६०		
	टेलिभिजन (%)	४९.४१	५४.५५	४३.६२	६१.९९	५९.६३	४६.९६	१७.६४	२९.५०		

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू										क्षेत्र						
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश									
	ल्याण्डलाइन टेलिफोन (%)	४.५३	३.०८	१.६४	१०.१३	५.१७	२.९६	१.८८	२.१५	२.९६	१.८८	२.१५	२.१५	२.१५	२.१५	२.१५	२.१५
	मोबाइल फोन (साधारण) (%)	७३.२१	७२.५७	७४.७८	६८.१६	७१.१२	७४.६०	८२.२३	७९.०८	७४.६०	८२.२३	७९.०८	७९.०८	७९.०८	७९.०८	७९.०८	७९.०८
	स्मार्ट मोबाइल फोन (%)	७३.०१	७४.२२	६६.८५	८०.०२	७७.७९	७५.४८	८२.४०	६२.६६	७५.४८	८२.४०	६२.६६	६२.६६	६२.६६	६२.६६	६२.६६	६२.६६
	मोबाइल फोन (साधारण वा स्मार्ट) (%)	९३.२२	९३.५१	९०.८५	९५.०९	९५.४१	९३.५०	९९.९२	९१.३४	९३.५०	९९.९२	९१.३४	९१.३४	९१.३४	९१.३४	९१.३४	९१.३४
	कम्प्युटर/ल्यापटप (%)	१४.९९	११.८१	७.८५	३०.२६	१६.१९	११.१४	५.५९	६.५९	११.१४	५.५९	६.५९	६.५९	६.५९	६.५९	६.५९	६.५९
	इन्टरनेट सुविधा (%)	३७.७५	३८.१२	२१.४५	५५.१६	४७.९१	३६.०१	२०.२८	२५.२२	३६.०१	२०.२८	२५.२२	२५.२२	२५.२२	२५.२२	२५.२२	२५.२२
	कार/जिप/भ्यान (%)	३.०८	२.१८	१.४४	६.३७	३.६४	२.५३	०.८३	१.१३	२.५३	०.८३	१.१३	१.१३	१.१३	१.१३	१.१३	१.१३
	मोटरसाइकल/स्कुटर (%)	२७.२७	२४.७७	३४.१२	३५.७६	३१.४५	२४.५३	१५.५९	१५.५९	३५.७६	१५.५९	१५.५९	१५.५९	१५.५९	१५.५९	१५.५९	१५.५९
	साइकल (%)	३५.२४	४०.८१	६७.४१	१५.४६	१३.५५	४६.१०	१.८०	३७.६५	४६.१०	१.८०	३७.६५	३७.६५	३७.६५	३७.६५	३७.६५	३७.६५
	विद्युतीय पंखा (%)	५३.०८	५५.८६	७८.८५	४१.७६	४४.५७	५९.९५	१२.३७	४८.४२	५९.९५	१२.३७	४८.४२	४८.४२	४८.४२	४८.४२	४८.४२	४८.४२
	रेफ्रिजरेटर (%)	२३.६८	२५.७७	१०.८७	३६.३७	३१.६१	२४.३५	४.६८	१२.१८	३६.३७	४.६८	१२.१८	१२.१८	१२.१८	१२.१८	१२.१८	१२.१८
	वासिङमेशिन	४.२०	२.४५	१.३२	१०.८५	४.५७	२.७३	०.२८	०.४७	४.५७	०.२८	०.४७	०.४७	०.४७	०.४७	०.४७	०.४७
	एयर कन्डिसनर (%)	०.८५	०.७९	०.५४	१.४१	०.४९	१.१७	०.०८	०.३२	१.१७	०.०८	०.३२	०.३२	०.३२	०.३२	०.३२	०.३२
५.१४	शौचालयको सुविधाअनुसारको परिवार																
	पलस भएको शौचालय (%)	६४.८८	६३.२५	३८.५०	८२.२७	७८.६४	६२.६१	६२.३९	६४.१५	६२.६१	६२.३९	६४.१५	६४.१५	६४.१५	६४.१५	६४.१५	६४.१५
	साधारण शौचालय (%)	३०.११	३३.१५	४८.५७	१६.१७	२०.०९	३१.३६	३४.६४	३०.८६	३१.३६	३४.६४	३०.८६	३०.८६	३०.८६	३०.८६	३०.८६	३०.८६
	सार्वजनिक शौचालय (%)	०.४९	०.४५	०.८९	०.३२	०.३२	०.४२	०.३५	०.६०	०.४२	०.३५	०.६०	०.६०	०.६०	०.६०	०.६०	०.६०
	शौचालय नभएका परिवार (%)	४.५३	३.१६	१२.०४	१.२४	०.९५	५.६१	२.६२	४.३९	५.६१	२.६२	४.३९	४.३९	४.३९	४.३९	४.३९	४.३९
५.१५	सुधारिएको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार (%)	६५.३७	६३.७०	३९.३९	८२.५९	७८.९६	६३.०३	६२.७४	६४.७५	६३.०३	६२.७४	६४.७५	६४.७५	६४.७५	६४.७५	६४.७५	६४.७५
५.१६	सरकारी अनुदान प्राप्त गरी आवास निर्माण गरेका परिवार (%)	११.८०	४.८०	४.१०	३५.८०	१६.९०	३.२०	३.३०	३.१०	३.२०	३.३०	३.१०	३.१०	३.१०	३.१०	३.१०	३.१०

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र														
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश									
५.१७	आवासीय एकाइ (घर) को प्रकारको परिवारको संख्या वितरण																
	पक्की घर भएका परिवार (%)	७६.५०	६६.६०	४४.४०	९२.८०	९५.९०	८५.५०	७८.२०	७५.३०								
	अर्धपक्की घर भएका परिवार (%)	१५.८०	३०.७०	२३.६०	६.१०	३.८०	१०.६०	२०.९०	१५.९०								
	कच्ची घर भएका परिवार (%)	७.८०	२.६०	३१.९०	१.१०	०.३०	३.८०	०.९०	८.८०								
५.१८	घरको संरचना र घरायसी सुबिधाको आधारमा घरायसी उपयुक्तताको बर्गीकरण (Quality Index household)																
	पूर्ण उपयुक्त	२८.३०	२१.७०	१२.७०	५३.८०	३६.३०	२५.००	८.००	१४.००								
	उपयुक्त	२५.६०	२५.८०	२९.७०	२५.६०	२६.४०	२८.१०	१०.७०	२०.७०								
	मध्यम	३४.३०	४०.१०	२८.५०	१८.३०	३४.६०	३८.९०	६०.६०	५०.९०								
	अनुपयुक्त	११.३०	१२.१०	२८.००	२.१०	२.६०	७.२०	२०.१०	१३.९०								
	पूर्ण अनुपयुक्त	०.५०	०.४०	१.२०	०.१०	०.१०	०.८०	०.७०	०.५०								
५.१९	घरको मुख्य प्रयोगको प्रतिशत																
	जम्मा घर संख्या	७५५२०६६	१४५४९६५	१२८३३३८	१५७५८२४	७७६६८६	१२९२६७६	४३९७१७	७२८८६०								
	आवासीय	७१.७२	७१.९३	७३.१९	७०.०७	६९.८७	७४.९६	७२.६९	६७.९५								
	व्यापार व्यवसाय	३.०९	२.४५	३.०८	३.७३	२.८९	२.९४	२.५१	३.८२								
	सरकारी	०.३७	०.३१	०.३१	०.४६	०.३३	०.३४	०.५५	०.४१								
	शिक्षा	१.१२	१.२१	०.५३	१.०६	१.२३	०.९९	१.९७	१.६५								
	स्वास्थ्य	०.२०	०.१७	०.१६	०.२०	०.१९	०.१९	०.३३	०.२८								
	उद्योग	०.४३	०.३७	०.३६	०.७२	०.३७	०.४१	०.१८	०.२९								
	बैंक तथा वित्तीय संस्था	०.०९	०.०७	०.०७	०.१२	०.१०	०.०९	०.०८	०.०८								
	संस्थागत	०.४१	०.४०	०.२४	०.५५	०.७८	०.३४	०.२३	०.३०								

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र										
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश					
		०.३२	०.२४	०.१२	०.४८	०.६६	०.२९	०.२९	०.२९	०.२९	०.२९	०.२९	०.२९
	होटेल तथा लज	१०.१२	९.७१	११.८५	८.३३	१०.९८	१०.२०	९.५८	११.०८	११.०८	११.०८	११.०८	११.०८
	सोठ /धनसार	५.८७	८.६२	६.०४	५.२३	४.७६	४.०४	३.१४	७.५०	७.५०	७.५०	७.५०	७.५०
	अन्य	६.२६	४.५३	४.०४	९.०५	७.८४	५.२०	८.४५	६.४१	६.४१	६.४१	६.४१	६.४१
५.२०	घरको तलाको प्रतिशत												
	१ तले	५९.८२	६३.६५	८४.४२	५०.४६	४५.७४	६३.१५	२८.६८	५६.९४	५६.९४	५६.९४	५६.९४	५६.९४
	२ तले	२८.७८	२६.५८	१३.६६	२७.८७	४४.८३	२८.२२	४८.६५	३३.६५	३३.६५	३३.६५	३३.६५	३३.६५
	३ तले	९.१७	९.०७	१.०४	१४.२६	७.७९	७.८७	२१.७६	८.८७	८.८७	८.८७	८.८७	८.८७
	४ तले	१.३०	०.३७	०.१६	४.७७	०.९१	०.३४	०.५९	०.१७	०.१७	०.१७	०.१७	०.१७
	५-७ तले	०.६४	०.१६	०.३५	२.२५	०.३१	०.१५	०.०७	०.१५	०.१५	०.१५	०.१५	०.१५
	८-९ तले	०.०१	०.००	०.००	०.०७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	१०+ तले	०.००	०.००	०.००	०.०२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
५.२१	घरको आयुअनुसार प्रतिशत												
	० वर्ष	३.५४	३.९५	३.०९	३.६०	३.०९	३.८७	३.४०	३.९२	३.९२	३.९२	३.९२	३.९२
	१ वर्ष	५.६८	५.८९	६.५१	५.६६	४.४४	५.३१	६.०७	५.५६	५.५६	५.५६	५.५६	५.५६
	२ वर्ष	५.६१	५.७६	५.६३	६.७९	४.४८	४.९१	५.१४	५.४४	५.४४	५.४४	५.४४	५.४४
	३ वर्ष	६.५०	६.०१	५.२३	१०.१७	५.५५	५.३६	५.१६	५.६६	५.६६	५.६६	५.६६	५.६६
	४ वर्ष	६.६३	५.२७	४.४९	१२.७४	६.१६	४.७४	४.४७	५.०४	५.०४	५.०४	५.०४	५.०४
	५-९ वर्ष	२०.६६	२०.६०	२१.२३	२२.२९	१७.७८	२०.११	१९.७७	२०.७८	२०.७८	२०.७८	२०.७८	२०.७८
	१०-१४ वर्ष	१५.२९	१५.९८	१९.७७	१०.४०	१२.१०	१५.७५	१७.५८	१७.७८	१७.७८	१७.७८	१७.७८	१७.७८

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र									
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश				
	१५-१९ वर्ष	९.७९	१०.४५	७.०९	९.२१	१०.४१	१२.६१	१०.७१				
	२०-२९ वर्ष	१२.४७	१३.५८	८.९१	१४.५०	१४.२३	१४.०६	११.७५				
	३०-४९ वर्ष	८.१२	८.८१	५.८८	१३.६३	९.३९	८.४१	७.६६				
	५०-९९ वर्ष	२.९७	३.०६	१.९९	१.६४	३.५१	२.२९	३.४४				
	१००+ वर्ष	०.५३	०.५६	०.३५	०.३९	०.४८	०.५६	०.७५				
५.२२	कम्तीमा एउटा खाता भएको परिवार प्रतिशत											
	परिवारको %	६१.८९	५५.८९	७२.५४	७२.४०	६१.५२	५५.५३	६०.३४				
	बैंक खाता भएको जनसङ्ख्याको प्रतिशत											
	जम्मा	२५.५६	२२.९२	४०.१०	३४.६८	२२.९४	१९.४९	२१.११				
	पुरुष	२६.४२	२२.९२	१६.४०	४३.२२	२२.७१	२०.९९	२१.५०				
	महिला	२४.७४	२२.९१	१४.६०	३७.०५	२३.१५	१८.०७	२०.७७				
५.२३	व्यावसायिक तथा प्रविधिक तालिम लिएको परिवार तथा जनसङ्ख्या (१८ वर्ष र सोभन्दा माथिको)											
	परिवार (%)	१२.५५	१२.७३	१३.४६	१३.७४	१२.१४	११.३६	११.७९				
	जनसङ्ख्या (%)	५.६७	५.८५	६.३२	६.७०	५.४९	५.३२	५.२१				
५.२४	बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएका परिवारको प्रतिशत											
६	जनसङ्ख्यासम्बन्धी विवरण											
६.१	जम्मा जनसङ्ख्या	२९,१६,४५,७८	४९,६१,४१२	६१,४६,००	२४,६६,४२७	५१,२२,०७८	१,६८,४१२	२,६९,७८३				
६.२	पुरुष जनसङ्ख्या	१४,२५,३५,५१	२४,१७,३२८	३०,६५,७५१	११,७०,८३३	२४,५४,०८	८,२३,७६१	१,२७,७८६				
६.३	पुरुष (%)	४८.८७	४८.७२	५०.१४	४९.८४	४७.९२	४८.७९	४७.२३				
६.४	महिला जनसङ्ख्या	१४,९१,१०,२७	२५,४४,०८४	३०,८०,२४९	१२,९५,५९४	२६,६७,९७०	८,४४,६५१	१,४२,९९७				
६.५	महिला (%)	५१.१३	५१.२८	४९.८६	५०.१६	५२.०८	५१.२१	५२.७७				

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू										क्षेत्र			
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश						
६.६	१०.१	९.४	१३.१	१०.६	२.६	१३.८	७.५	५.६						
६.७	२९.८९	३०.४	७२.९	९.५६	२२.८	४३.२	८१	१९.८						
६.८		१७.०१	२०.९७	२०.९७	८.४६	१७.५६	५.७९	९.२४						
६.९	६६६६९३७	११९१५५६	११५६७१५	१५७०९२७	६६२४८०	११४१९०२	३६६२५५	५७७१०२						
६.१०	४.३७	४.१६	५.२९	३.८९	३.७२	४.४९	४.६१	४.६७						
६.११														
	६०.०७	६०.९६	५४.६२	६४.८८	६३.१९	५८.४५	६१.१८	५५.०७						
	३९.९३	३९.०४	४५.३८	३५.१२	३६.८१	४१.५५	३८.८२	४४.९३						
६.१२	२१०३२७८	३६७८३४	२५१२५८	४८८२६३	२७१५०६	४०५६०४	११७४७२	२०१३४१						
	३१.५५	३०.८७	२१.७२	३१.०८	४०.९८	३५.५२	३२.०७	३४.८९						
६.१३	९५.५९	९५.०२	१००.५५	९९.३६	९०.३७	९२.०१	९५.२७	८९.५१						
६.१४	११२	१०६	११८	१११	१११	११०	१०९	११६						
६.१५	०.९२	०.८६	१.१९	०.९७	०.२५	१.२४	०.७०	०.५२						
६.१६	१९८	१९२	६३३	३०१	११५	२३०	६०	१३८						
६.१७														
	२६.००	२८.००	२३.००	२९.००	२९.००	२५.००	२२.००	२४.००						
	२५.००	२७.००	२२.००	२८.००	२७.००	२४.००	२१.००	२२.००						
	२७.००	२८.००	२४.००	३०.००	३०.००	२६.००	२३.००	२५.००						
६.१८														
	२९.४४	३०.७५	२७.०१	३१.६१	३२.३१	२८.७९	२६.५४	२८.००						
	२८.९२	३०.४३	२६.७४	३१.०५	३१.३८	२८.२४	२६.०९	२७.०७						

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू										क्षेत्र			
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश						
	२९.९३	३१.०५	२७.२९	३२.१८	३३.१६	२९.३०	२६.९६	२८.८२						
६.१९	१९२९६७८८	३०९३४८९	४४६०७५४	४७३११२५	१६२१९१५	२८२६५८८	८८०३३९	१६८२५७८						
	६६.२	६२.४	७३.०	७७.३	६५.८	५५.२	५२.१	६२.४						
	९८६७७९०	१८६७९२३	१६५३८४६	१३८५७४१	८४५१२	२२९५४९०	८०८०७३	१०१२२०५						
	३३.८	३७.६	२७.०	२२.७	३४.२	४४.८	४७.९	३७.६						
६.२०														
	२.२२	२.३६	१.४९	२.०३	२.९३	२.३५	३.१२	२.५९						
	२.४६	२.६१	१.६९	२.१६	३.३०	२.६६	३.५५	२.९१						
	१.९९	२.१२	१.२९	१.९०	२.६०	२.०६	२.७०	२.३०						
६.२१	बसोबास गरिरहेको स्थान छोडी देशभित्र अन्यत्र अक्सर बसोबास गर्ने जनसङ्ख्या (अनुपस्थित स्वदेश जनसङ्ख्या)													
	२२६७२३६	३४७३६१	१८८५४८	७१३६८८	३६२८७४	३२३०११	१२१६४७	२१०१०७						
	७.७७	७.००	३.०८	११.६७	१४.७१	६.३१	७.२०	७.८०						
	१२९४९३५	१९३६३४	१२०६९३	३८९९०७	१५४५८	१९२७२९	७२०५२	३०४६२						
	५७.१२	५५.७४	६४.०१	५४.६३	५३.८६	५९.६७	५९.२३	६२.०९						
	९७२३०१	१५३७२७	६७८५५	३२३७८१	१६७४१६	१३२८२२	४९५९५	७९६४५						
	४२.८८	४४.२६	३५.९९	४५.३७	४६.१४	४०.३३	४०.७७	३७.९१						
६.२२	बसोबास गरिरहेको स्थान छोडी देशबाहिर अन्यत्र अक्सर बसोबास गर्ने जनसङ्ख्या (अनुपस्थित विदेश जनसङ्ख्या)													
	२१९०५९२	३४३०३४	३०४२८६	३९७९३०	२८६५९३	४२०९०६	९४३२०	३४३५२३						
	७.५१	६.९१	४.९८	६.५१	११.६२	८.२२	५.५९	१२.७५						

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र									
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश		
	पुरुषको संख्या	१७९९६७५	२८६६३१	२९२४२७	२८०१२०	२३९७८८	३६७६७०	७७२७८	२५५७६१		
	पुरुषको हिस्सा (%)	८२.१५	८३.५६	९६.१०	७०.३९	८३.६७	८७.३५	८१.९३	७४.४५		
	महिलाको संख्या	३९०९१७	५६४०३	११८५९	११७८१०	४६८०५	५३२३६	१७०४२	८७७६२		
	महिलाको हिस्सा (%)	१७.८५	१६.४४	३.९०	२९.६१	१६.३३	१२.६५	१८.०७	२५.५५		
७	जन्म सम्बन्धी विवरण										
७.१	जीवित जन्मेका बच्चाहरू (१२ महिनाअघि) को सङ्ख्या										
	जम्मा जनसङ्ख्या	४१२९३५	४१२९३५	९६५५७	७०३८०	२७९४०	७६२४३	३१३२३	४६३०२		
	बालक	२१८०७४	२१८०७४	५२३३४	३७०००	१४६८६	३९८६४	१६३११	२४८२२		
	बालिका	१९४८६१	१९४८६१	४४२२३	३३३८०	१३२५४	३६३७९	१५०१२	२१४८०		
७.२	जन्म दरता (<६ वर्ष)	७४.०४	७०.८५	७६.५८	६७.०१	६७.३१	७१.९८	८७.२८	८३.२८		
७.३	कोरा जन्मदर प्रति हजार (CBR)	१४.२१	१२.९७	१५.८७	११.५३	११.३५	१४.९४	१८.६८	१७.२८		
७.४	प्राकृतिक वृद्धिदर (RNI)	७.४	५.२५	१०.२५	४.३५	३.०९	७.८६	१३.६९	१०.९५		
७.५	कुल प्रजननदर (TFR)	१.९४	१.८१	२.८५	१.३७	१.५४	१.८४	२.१९	१.८८		
७.६	विशेषीकृत कोरा जन्मदर (SCBR)	१४.१६	१३.१९	१६.८५	११.०७	११.३१	१४.१५	१८.५१	१६.६८		
७.७	बच्चा र महिलाको अनुपात (CWR)	२९६.३१	२७४.८३	४००.८७	२२१.७२	२३७.६२	२९३.३८	३६५.७९	३१०.३५		
७.८	बच्चा जन्माउने औसत उमेर (MAGB)	२७.४४	२७.५४	२७.०३	२८.४८	२७.२५	२७.६४	२६.९०	२७.०८		
७.९	कुल पुनरुत्पादन दर (GRR)	०.७३	०.७०	०.८४	०.५९	०.५९	०.७४	०.९६	०.८४		
७.१०	खुद पुनरुत्पादन दर (NRR)	०.७२	०.६९	०.८२	०.५८	०.५८	०.७३	०.९४	०.८२		
८	पञ्चम सम्पन्नता (Wealth quintile) सूचकअनुसार परिवारको विवरण (%) (संस्थागतबहिष्क)										
	अति न्यून वर्ग परिवार (%)	२०.२६	२०.६५	२५.८६	८.४७	१३.०६	१७.७३	५१.२७	३३.८६		
	न्यून वर्ग परिवार (%)	१९.७१	२२.१४	२१.४०	१०.६०	१९.५९	२२.३१	२७.९३	२५.८२		

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र									
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश		
	मध्यम वर्ग परिवार (%)	२०.०१	१९.८६	२५.८०	१६.८५	१९.८८	२२.७९	९.८९	१८.३४		
	उच्च वर्ग परिवार (%)	२०.०५	१९.७०	१८.३७	२६.१२	२१.९०	२०.२२	६.७५	१३.६१		
	अति उच्च वर्ग परिवार (%)	१९.९८	१७.६५	८.५८	३७.९६	२५.५७	१६.९५	४.१७	८.३७		
९	पञ्चम सम्पन्नता(Wealth quintile) सूचकअनुसार जनसङ्ख्याको वितरण (%) (संस्थागतवाहक)										
	अति न्यून वर्ग जनसङ्ख्या (%)	१९.९१	१९.३५	२३.६५	८.१४	११.३४	१६.५१	५२.३४	३२.८३		
	न्यून वर्ग जनसङ्ख्या (%)	२०.४२	२२.८५	२१.५०	१०.७९	२०.१२	२२.०७	२८.८८	२७.०५		
	मध्यम वर्ग जनसङ्ख्या (%)	२०.६९	२०.३२	२६.४४	१६.५१	२०.०९	२४.१५	९.३०	१८.७२		
	उच्च वर्ग जनसङ्ख्या (%)	१८.९२	१९.०२	१९.१६	२३.५९	२०.६३	१९.८५	५.५०	१२.७३		
	अति उच्च वर्ग जनसङ्ख्या (%)	२०.०६	१८.४५	९.२५	४०.९८	२७.८३	१७.४३	३.९८	८.६६		
१०	बसाई सराइसम्बन्धी सूचक										
१०.१	आन्तरिक बसाईसराइ (प्रति लाखमा)										
	भित्री बसाईसराइ दर (In-migration Rate)		१९६	११२	१३४८	२३५	४०५	७६	७७		
	बाहिरी बसाईसराइ दर (Out-migration Rate)		२२८२	१६००	१४०२	४२६२	१५३६	३७७६	१४५२		
१०.२	बाह्य बसाईसराइ (प्रति लाखमा)										
	आप्रवासन दर (Immigration Rate)	७७०	९१९	४५७	६९८	९५१	९८९	७१७	८०४		
	प्रवासन दर (Emmigration Rate)	४५६२	४०७७	३४०५	३६५०	५५८८	५१०८	४१४७	८१६३		
१०.३	कुल/खुद बसाईसराइ (प्रति लाखमा)										
	कुल बसाईसराइ दर (Gross migration Rate)	५३३१	४९९५	३८६२	४३४८	६५३९	६०९७	४८६३	८९६७		
	खुद बसाईसराइ दर (Net migration Rate)	-३७५२	-३१५८	-२९४९	-२९५२	-४६३७	-४११८	-३४३०	-७३५९		
११	मृत्यु (जनगणना भन्दा १२ महिनाअगाडि) सम्बन्धी विवरण										

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र									
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश		
११.१	जम्मा मृतकको संख्या	१९८४६३	३८२७५	३४३१९	४३८७२	२०४०६	३६२०७	८३९६	१६९८८		
११.२	जम्मा (%)	१००.००	१९.२९	१७.२९	२२.११	१०.२८	१८.२४	४.२३	८.५६		
११.३	पुरुष मृतकको संख्या	११४९४६	२२०१५	१९५४९	२५२११	११९००	२१२४९	४९८७	१००३५		
११.४	पुरुषको हिस्सा (%)	५७.९२	५७.५२	५६.९६	५७.४६	५८.३२	५८.६९	५९.४०	५९.०७		
११.५	महिला मृतकको संख्या	८३५१७	१६२६०	१४७७०	१८६६१	८५०६	१४९५८	३४०९	६९५३		
११.६	महिलाको हिस्सा (%)	४२.०८	४२.४८	४३.०४	४२.५४	४१.६८	४१.३१	४०.६०	४०.९३		
११.७	मातृ मृत्युदर (प्रति लाख जन्ममा)	१५१	१५७	१४०	९८	१६१	२०७	१७२	१३०		
११.८	कोरो मृत्युदर (CDR)	६.८१	७.७२	५.६२	७.१८	८.२५	७.०८	४.९९	६.३३		
११.९	विशिष्टीकृत कोरोना मृत्युदर (SCDR)	६.९९	७.३३	६.६६	६.७०	६.७२	७.७७	६.४२	७.००		
११.१०	जम्मा शिशु मृत्युदर (IMR)	१७	१९	२१	१२	१२	२०	१४	१६		
११.११	शिशु मृत्युदर (छोरी)	१९	२१	२३	१३	१२	२२	१५	१८		
११.१२	शिशु मृत्युदर (छोरी)	१५	१६	१८	११	११	१८	१२	१४		
११.१३	बाल मृत्युदर (CMR)	६.१	५.९	६.३	४.५	४.२	६.७	६	६.४		
११.१४	बाल मृत्युदर (छोरी)	५.६	५.७	६.६	४.३	५	६.९	६.४	७.३		
११.१५	बाल मृत्युदर (छोरी)	५.९	६	६	४.७	३.३	६.४	५.६	५.४		
१२	महिलाको नाम रहेको घर जग्गाको स्वामित्व										
	घर वा जग्गा भएका महिला %	२३.८६	२८.४०	२५.२०	२४.९३	२८.२९	२३.४५	१२.५५	११.७५		
	घर मात्र भएका महिला % (%)	२.३५	१.५७	२.६५	३.०३	३.४०	२.६०	०.९२	०.६८		
	जग्गा मात्र भएका महिला % (%)	९.६६	१२.५७	१०.५८	९.३७	१०.७६	९.३३	५.४७	४.७०		
	घर र जग्गा दुवै भएका महिला % (%)	११.८४	१४.२५	११.९७	१२.५४	१४.१३	११.५२	६.१६	६.३७		

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र								सुदूरपश्चिम प्रदेश
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश			
१३	घरजरगा दुवै नभएका महिला % (%)	७४.५६	७०.६७	७३.२१	७४.१७	६८.५३	७४.७७	८४.७२	८६.४३		
१३.१	विद्यालय जाने उमेरको जनसङ्ख्या										
	६-११ वर्ष										
	जम्मा	३३१९८५०	५३७८२२	८२१९४५	५५६८८८	२४५९२४	५९६०६०	२२२४८४	३३८७८७		
	पुरुष	१७२९३२२	२७५८४६	४२८७९३	२९४२७४	१२९८८२	३१०९३५	११३७९४	१७५७९८		
	महिला	१५९०५२८	२६१९७६	३९३१५२	२६२६१४	११६०४२	२८५१२५	१०८६९०	१६२९२९		
१३.२	१२-१७ वर्ष										
	जम्मा	३५४२०८५	५६३५९२	७८००१९	६४१२०५	२७३७७५	६४५८९३	२४९९२६	३८७७०५		
	पुरुष	१७९५४०९	२८४६२७	३९८२०८	३३१७१७	१४०१९८	३२४३१७	१२४५३३	१९१९०९		
	महिला	१७४६५७६	२७८९६५	३८१८११	३०९४८८	१३३५४७	३२१५७६	१२५३९३	१९५७९६		
१३.३	१८-२४ वर्ष										
	जम्मा	३९९५४५६	६४८४५१	८२३२३४	८६१००८	३२२०४४	७१५३९१	२४९८४८	३७५४८०		
	पुरुष	१९१०९२०	३०९७७३	४०६१८७	४३२३९४	१५३१८७	३२९०१९	११६४२८	१६३९३२		
	महिला	२०८४५३६	३३८६७८	४१७०४७	४२८६१४	१६८८५७	३८६३७२	१३३४२०	२११५४८		
१३.४	६-२४ वर्ष										
	जम्मा	१०८५७३९१	१७४९८६५	२४२५१९८	२०५९१०१	८४१७१३	१९५७३४४	७२२२५८	११०१९१२		
	पुरुष	५४३५७५१	८७०२४६	१२३३१८८	१०५८३८५	४२३२६७	९६४२७१	३५४७५५	५३१६३९		
	महिला	५४२१६४०	८७९६१९	११९२०१०	१०००७१६	४१८४४६	९९३०७३	३६७५०३	५७०२७३		
१३.५	विद्यालय उपस्थितिसम्बन्धी विवरण										
	हाल विद्यालय/कलेज गइरहेको										
	पुरुष	३६.७०	३६.८०	३२.८०	३९.९०	४१.१०	३५.९०	३८.६०	३८.४०		
	महिला	३४.००	३४.९०	२९.३०	३६.१०	३७.३०	३३.५०	३७.४०	३७.२०		

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	क्षेत्र										सुदूरपश्चिम प्रदेश
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	
१३.५	विगतमा विद्यालय/कलेज गएको पुरुष	११.७०	११.००	११.००	११.००	११.७०	११.७०	११.७०	११.७०	११.७०	११.७०
१३.६	कहिल्यै विद्यालय/कलेज नगएको महिला	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०	११.९०
१४.१	अविवाहित जनसङ्ख्या (१० वर्ष वा सोभन्दा माथि)	३.४०	२.१०	२.१०	१.६०	०.९०	२.३०	१.६०	१.६०	१.६०	१.६०
१४.२	जम्मा अविवाहित जनसङ्ख्या %	४.७०	२.७०	२.७०	१.७०	१.००	३.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०
१४.३	विवाहसम्बन्धी विवरण										
१४.४	अविवाहित पुरुष (%)	३३.१२	३२.३०	३३.४३	३३.६२	३०.९८	३३.६२	३०.९८	३३.६२	३३.६२	३३.६२
१४.५	अविवाहित महिला (%)	३८.२२	३७.२२	३९.४१	३७.९२	३७.३२	३७.९२	३७.३२	३७.९२	३७.९२	३७.९२
१४.६	विवाहित महिलाको सङ्ख्या (कम्तीमा एकपटक विवाहित)	२८.४०	२७.७२	२७.६१	२९.४३	२५.४७	२९.४३	२५.४७	२९.४३	२९.४३	२९.४३
१४.७	विवाहित पुरुषको सङ्ख्या (कम्तीमा एकपटक)	८९.०६	९५.७६	९५.५९	९८.५७	९८.५७	९८.५७	९८.५७	९८.५७	९८.५७	९८.५७
१४.८	विवाहित पुरुषको जनसङ्ख्या (%)	७१.६०	७२.२८	७२.३९	७०.५७	७४.५३	७०.५७	७४.५३	७०.५७	७०.५७	७०.५७
१४.९	पहिलोपटक विवाह गर्दाको औसत उमेर (Mean age at marriage)	७१.६६	७२.७६	७२.७६	७२.७६	७२.७६	७२.७६	७२.७६	७२.७६	७२.७६	७२.७६
१५.१	पहिलो विवाह गर्नुअघिको सरदर उमेर (Singulate age at marriage)	२५.४६	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३
	पुरुष	२५.४६	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३
	महिला	२५.४६	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३	२६.१३

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	क्षेत्र										सुदूरपश्चिम प्रदेश	
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश				
१४.१	बालविवाह अनुपात (child marriage ratio)	३५.१	३४.०	४२.४	२९.३	३२.४	३४	३७.९	२९.१				
१५	विशेष उमेर समूहअनुसारको जनसङ्ख्या												
१५.१	जम्मा महिलामध्ये १५-४९ वर्षका महिला (%)	५५.२१	५४.७७	५२.४६	५८.५८	५४.८७	५६.२०	५३.३७	५४.१९				
१५.२	शिशुको जनसङ्ख्या (१ वर्ष भन्दा कम उमेरको) (%)												
	जम्मा	१.४१	१.२९	१.५९	१.११	१.१३	१.४९	१.८६	१.७२				
	पुरुष	१.५४	१.३८	१.७४	१.१८	१.२६	१.६४	२.०१	१.९७				
	महिला	१.२९	१.२१	१.४३	१.०४	१.०२	१.३५	१.७३	१.५०				
१५.३	बालबालिकाको जनसङ्ख्या (५ वर्ष भन्दा कम उमेरका) %												
	जम्मा	८.३६	७.७२	१०.४९	६.५१	६.८५	८.५९	१०.००	८.८७				
	पुरुष	९.०५	८.२२	११.२०	६.९३	७.७०	९.४०	१०.७५	१०.०४				
	महिला	७.७०	७.२५	९.७७	६.१०	६.०८	७.८४	९.२८	७.८३				
१५.४	बालबालिकाको जनसङ्ख्या (०-१४ वर्ष उमेरका) %												
	जम्मा	२७.८३	२५.९९	३३.१७	२२.१३	२३.८७	२८.५२	३१.१०	३१.०१				
	पुरुष	२९.६८	२७.३७	३४.६७	२३.३९	२६.४९	३०.९५	३४.९१	३४.१६				
	महिला	२६.०६	२४.६७	३१.६६	२०.८८	२१.५०	२६.२९	३१.३८	२८.२०				
१५.५	नागरिकता प्रमाणपत्र प्राप्त योग्य जनसङ्ख्या १६ वर्ष वा सोभन्दा माथि (%)												
	जम्मा	७०.०९	७२.०६	६४.६६	७६.०९	७४.२१	६९.३०	६४.३६	६६.४९				
	पुरुष	६८.१८	७०.६१	६३.१३	७४.७७	७१.४५	६६.८०	६२.५२	६३.२५				
	महिला	७१.९२	७३.४४	६६.२०	७७.४०	७६.७१	७१.६१	६६.१०	६९.४०				
१५.६	बालबालिकाको जनसङ्ख्या (०-१७ वर्ष) (%)												
	जम्मा	३३.८४	३१.७३	३९.२८	२७.५८	२९.५१	३४.८१	४०.१०	३७.८१				

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू									
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश	क्षेत्र	
	३५.८८	३३.३२	४०.९२	२९.०४	३२.५५	३७.४५	४१.९४	४१.९४		
	३१.८९	३०.२१	३७.६३	२६.१२	२६.७६	३२.३९	३८.३५	३४.८५		
१५.७										
	१७.६३	१६.८५	१७.४०	१७.७४	१६.७८	१८.०८	१९.२५	१८.२४		
	१७.४७	१६.७४	१७.३१	१७.९९	१७.०८	१७.६५	१८.६०	१७.२५		
	१७.७९	१६.९६	१७.५०	१७.४९	१६.५१	१८.४८	१९.८८	१९.१३		
१५.८										
	४२.५६	४१.६७	४१.४०	४५.३८	४१.१४	४३.११	४१.४०	४१.४१		
	४०.८५	४०.१४	३९.४८	४४.६१	३९.३४	४०.६९	३९.७७	३८.८५		
	४४.१९	४३.१२	४३.३२	४६.१४	४२.७८	४५.३३	४२.९५	४३.७१		
१५.९										
	६१.९६	६२.८०	५७.६९	६७.१८	६२.७९	६१.९२	५८.९३	५९.५४		
	६०.१९	६१.३४	५५.९६	६६.३४	६०.४१	५९.३५	५७.२२	५६.८३		
	६३.६६	६४.१८	५९.४२	६८.०१	६४.९३	६४.२८	६०.५६	६१.९७		
१५.१०										
	१०.२१	११.२२	९.१४	१०.६९	१३.३४	९.५६	७.९६	९.४५		
	१०.१३	११.२८	९.३७	१०.२६	१३.१०	९.७०	७.८७	९.०१		
	१०.२८	११.१५	८.९२	११.११	१३.५६	९.४३	८.०६	९.८४		
१५.११										
	६.०९	६.७४	५.१०	६.५३	८.३९	५.६८	४.४९	५.७८		
	६.०२	६.७८	५.२८	६.१५	८.२३	५.८०	४.४०	५.४३		
	६.१५	६.६९	४.९१	६.९०	८.५३	५.५७	४.५८	६.१०		

राष्ट्रीय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू		क्षेत्र												
	नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश							
१५.१२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने योग्य जनसङ्ख्या (६८ वर्ष वा सोभन्दा माथि) (%)														
	जम्मा	५.२३	५.६९	४.५८	५.५४	७.०९	४.८४	३.८०	५.०८						
	पुरुष	५.१५	५.७२	४.७४	५.१७	६.९४	४.९५	३.६८	४.७०						
	महिला	५.३०	५.६५	४.४१	५.९०	७.२३	४.७४	३.९२	५.४२						
१६	साक्षरतासम्बन्धी विवरण (५ वर्ष वा सोभन्दा माथि)														
	साक्षरता														
	कुल साक्षर	७६.२५	७९.६८	६३.५३	८२.०६	८१.६५	७८.०८	७६.०८	७६.२३						
	पुरुष	८३.५५	८६.१२	७२.४५	८८.२५	८८.७६	८५.१८	८३.२५	८५.४३						
	महिला	६९.३७	७३.६३	५४.७०	७५.९५	७५.३३	७१.६६	६९.३७	६८.१९						
१७	सहरीकरण														
	सहरी जनसङ्ख्या (%)	२७.३	२२.९	२०.७	५६.२	२६.२	१६.८	१३.९	१५.८						
	सहरोन्मुख जनसङ्ख्या (%)	३९.६	४१.१	७३.४	१४.३	२३.१	५२.२	४.४	३०.९						
	ग्रामीण जनसङ्ख्या (%)	३३.१	३६.१	५.८	२९.५	५०.६	३१.१	७९.८	५६.०						

परिभाषा र गणना विधि

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
१	अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (%)	कुनै पनि आर्थिक काम गरेको वा आर्थिक काम खोजेको समयको जोड ६ महिना वा सोभन्दा बढी भएका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिहरू र सोही उमेर समूहका आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत (काम गरेको महिना + काम खोजेको अवधि >= १ महिना)
२	अक्सर रोजगार जनसंख्या (%)	१० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका अक्सर रोजगारमा रहेको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। अक्सर रोजगार जनसंख्याको गणना गर्दा व्यक्तिले काम गरेको समय काम नगरेको समयभन्दा बढी भएको कुल जम्मा जनसंख्यालाई अक्सर रोजगारमा रहेको जनसंख्या मानिन्छ। अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्यालाई अक्सर रोजगार र अक्सर बेरोजगार गरी दुई समूहमा विभाजन गर्न सकिन्छ। (काम गरेको महिना + काम खोजेको अवधि >= ६ महिना)
३	अक्सर रोजगार सम्भावित श्रमशक्ति जनसङ्ख्याको (%)	१० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका अक्सर रोजगारमा रहेको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका कुल जनसंख्या (कुल श्रमशक्ति) को समानुपात प्रतिशत। अक्सर रोजगार जनसंख्यालाई १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको सम्भावित श्रमशक्तिले भाग गरी यो सूचक निकालिन्छ। यसले सम्भावित श्रमशक्तिमा कति मानिसहरू रोजगारमा रहेछन् भनि अनुमान गर्न सहज हुन्छ।
४	अक्सर बेरोजगार जनसंख्या (%)	१० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका अक्सर बेरोजगारमा रहेको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। अक्सर बेरोजगार जनसंख्याको गणना गर्दा व्यक्तिले काम गरेको समय काम नगरेको भन्दा कम भएको कुल जम्मा जनसंख्यालाई अक्सर बेरोजगारमा रहेको जनसंख्या मानिन्छ।
५	अनुपस्थित स्वदेश जनसङ्ख्या (%)	परिवारबाट छुट्टी भित्र नभएका र परिवारमा पुनः फर्किआउने सम्भावना भएका कुनै सदस्य बसोबास गरिरहेको स्थान छोडी स्वदेशभित्रै अन्यत्र अक्सर बसोबास गरेको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
६	अनुपस्थित विदेश जनसङ्ख्या (%)	परिवारबाट छुट्टी भिन्न नभएका र परिवारमा पुनः फर्किआउने सम्भावना भएका कुनै सदस्य बसोबास गरिरहेको स्थान छोडी हाल विदेशमा अक्सर बसोबास गरेको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
७	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (%)	कम्तीमा एक महिना जुनसुकै आर्थिक काम जतिसुकै अवधिको लागि गरेका वा कुनै पनि आर्थिक कामको खोजी गरेका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिहरू र सोही उमेर समूहका कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
८	आवासीय घरको प्रकारअनुसार परिवारको संख्या वितरण	
८.१	अर्धपक्की घर भएका परिवार (%)	घरको पर्खाल वा छानामध्ये एक स्थायी (सिमेन्ट, ईटा, ढुङ्गा, स्लेट, टाइल र ग्याल्भेनाइज्ड जस्तापाता) र अर्को अस्थायी सामग्री जस्तै: दाउरा, बाँस, पराल/खर, माटो, काँचो ईटाबाट बनेका घरहरू बसोबास गर्ने परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
८.२	कच्ची घर भएका परिवार (%)	घरको पर्खाल र छत दुवैमा दाउरा, बाँस, पराल-खर, माटो, काँचो ईटा आदि जस्ता अस्थायी प्रकारका निर्माण सामग्रीबाट बनेका घरहरूमा बसोबास गर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
८.३	पक्की घर भएका परिवार (%)	घरको छाना र बाहिरी पर्खाल/गारोमा प्रयोग भएको निर्माण सामग्री जस्तै: सिमेन्ट, ईटा, ढुङ्गा, स्लेट, टाइल र ग्याल्भेनाइज्ड जस्तापाताले बनेकाको प्रकृतिका आधारमा घरहरू भएका परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
९	आप्रवासनदर (Immigration Rate)	कुनै निश्चित समयमा कुनै देशको अन्य देशमा बसाइँ सरेर जाने जनसङ्ख्या र सोही अवधिको उक्त देशको जम्मा जनसंख्याको अनुपात प्रति लाख जनसङ्ख्यामा। आप्रवासनदरले प्रति १००००० जनसङ्ख्यामा अन्य देशहरूबाट आउने आप्रवासीको सङ्ख्या देखाउँछ। यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ।
१०	आश्रित अनुपात	शुन्यदेखि १४ वर्षका बालबालिका र ६५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकको जनसंख्याको जोड र काम गर्ने उमेर समूह १५ देखि ६४ वर्षका जनसङ्ख्या अनुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
११	औसत आयु	कुनै पनि व्यक्तिको औसत बाँच्ने अवधि नै औसत आयु हो ।
१२	कुल पुनरूत्पादनदर (GRR)	एउटा महिलाले आफ्नो प्रजनन अवधिभरमा (१५-४९वर्षमा) जन्माउने जम्माजम्मी छोरीहरूको संख्या
१३	कुल बसाइँसराइदर (Gross migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै देशमा बसाइँ सरेर आउने जनसङ्ख्या र सोही अवधिमा सोही देशबाट बसाइँ सरेर जाने जनसङ्ख्या योग र सो देशको मध्यवर्षको जनसङ्ख्याको अनुपातलाई १००००० ले गुणन गरी आउने दर । यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।
१४	कुल प्रजननदर (Total Fertility Rate-TFR)	१५ देखि ४९ वर्षका महिलाले विशिष्टीकृत उमेर समूह (पाँच वर्षको उमेर समूह) मा जन्माएका बच्चाहरूको संख्या योगफल र उक्त विशिष्टीकृत उमेर समूहका महिलाको जनसंख्याको अनुपातलाई पाँचले गुणन गरी आउने दर । अर्थात् ५ देखि ४९ वर्षसम्मको एकजना महिलाले प्रजनन अवधिभर जन्माउने जीवित जन्मको जम्मा बच्चा संख्या नै कुल प्रजनन दर हो । राष्ट्रिय जनगणना २०५८ र २०६८ मा जस्तै Arriaga अनुमान विधिको प्रयोग गरी २०७८ मा पनि कुल प्रजनन दर तयार गरिएको छ । यस विधिमा जनगणना २०६८ र २०७८ को अवधिमा १५ देखि ४९ वर्षका महिलाले उक्त अवधिमा हालसम्म जन्माएका बच्चाहरू (Child Ever Born-CEB) को तथ्याङ्क प्रयोग गरिन्छ ।
१५	कोरा जन्मदर (प्रति १०००) (Crude Birth Rate-CBR)	कुनै निश्चित अवधिमा (एक वर्षमा) प्रतिहजार जनसङ्ख्यामा जिउँदै जन्मेका शिशुहरूको जनसंख्या
१६	कोरा मृत्युदर (CDR)	कुनै निश्चित ठाउँमा एक वर्षभरिमा प्रतिहजार जनसंख्यामा मृत्यु हुने व्यक्तिहरूको संख्या
१७	खुद बसाइँसराइदर (Net migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै देशमा बसाइँ सरेर अन्य देशबाट आउने जनसङ्ख्याबाट सोही अवधिमा सोही देशबाट बसाइँ सरेर अन्य देशमा जाने जनसङ्ख्याको अन्तर र सो स्थानको मध्यवर्षको जनसङ्ख्याको अनुपातलाई १००००० ले गुणन गरी आउने दर । यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
१८	खुद पुनरूत्पादनदर (NRR)	कुनै १५-४९ वर्षका बाँचेको महिला (Surviving Women) ले आफ्नो प्रजनन अवधिमा जन्माउने छोरीहरूको वास्तविक संख्या ।
१९	खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्छी भएका परिवारको विवरण	
१९.१	खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्छी दुवै भएका परिवार(%)	जुनसुकै मात्रामा खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्छी (गाईवस्तु, बाख्रा र भेडा, सुँगुर र बँडुर, कुखुरा-हाँस) दुवै भए परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
१९.२	खेतीयोग्य जमिन मात्र भएको तर पशुपन्छी नभएको परिवार(%)	जुनसुकै मात्रामा कृषि/खेतीयोग्य जमिन मात्र भएको तर पशुपन्छी नभएका परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
१९.३	पशुपन्छी मात्र भएको तर खेतीयोग्य जमिन नभएको परिवार(%)	जुनसुकै मात्रामा पशुपन्छी (गाईवस्तु, बाख्रा र भेडा, सुँगुर र बँडुर, कुखुरा-हाँस) भएको तर खेतीयोग्य जमिन नभएको परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
१९.४	खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्छी नभएको (%)	जुनसुकै मात्रामा कृषि/खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्छी नभएका परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
२०	घरको संरचना र घरायसी सुविधाको आधारमा घरायसी उपयुक्तताको वर्गीकरण (Quality Index of household)	घरको संरचना र परिवारले उपयोग गर्ने सेवा/सुविधाका आधारमा पाँच प्रत्येक उपयुक्त वर्गमा पर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवारको जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। घरको संरचना र परिवारले उपयोग गर्ने सेवा/सुविधाको गुणस्तरको संयुक्त सूचकांक हो। यसमा जग, गारो, छाना र भुईँमा प्रयोग हुने सामग्रीको राम्रो अर्थात् स्थायी सामग्रीलाई १ स्कोर र कम्सल सामग्रीलाई ७ स्कोरसम्म वर्गीकरण गरिएको छ। त्यसैगरी खानेपानी, शौचालय, खाना पकाउने इन्धनको प्रकार र बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने स्रोतको पहुँचको स्तरको समेत वर्गीकरण गरी परिवारले प्राप्त गर्ने कुल अंकको आधारमा पूर्ण उपयुक्त घर, उपयुक्त घर, मध्यम घर, अनुपयुक्त घर र पूर्ण अनुपयुक्त घर भनी पाँच वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ।

क्र.सं.	जनसांख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
२१	जनसांख्यिकीय लाभांश सूचकाङ्क (Population Dividend Index)	बालविवाह अनुपात (सशक्तीकरण को प्रतिनिधित्व), माध्यमिक शिक्षामा शुद्ध भर्ना अनुपात, र रोजगारी, शिक्षा वा तालिममा नभएका १५-२४ वर्षको उमेरको अनुपातको ज्यामितीय माध्यक। जनसांख्यिकीय लाभांशको अधिकतम प्राप्तिलाई जनाउने उच्चतम मानको साथ स्कोर १ देखि १०० सम्म हुन सक्छ। यो सूचकांक उल्लिखित सशक्तीकरण, शिक्षा, रोजगारको आधारमा तयार गरिएको छ।
२२	जन्मदाको लैङ्गिक अनुपात	जीवित जन्म भएका एक वर्ष मुनिका प्रति १०० जना बालिकाको जनसंख्यामा बालकको जनसंख्या
२३	पञ्चम सम्पन्नता (Wealth quintile) सूचकअनुसार परिवारको विवरण (%)	पाँच प्रत्येक सम्पन्नता वर्गमा पर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवारको जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। घरको संरचना बनोट (जग, पर्खाल, छानो, भूईं), घरायसी सुविधा (खानेपानीको मुख्य स्रोत, खाना पकाउन तथा बत्ती बाल्न प्रयोग हुने इन्धन, शौचालयको प्रकार) र अन्य सेवा सुविधा तथा घरायसी सम्पत्ति (टेलिभिजन, ल्याण्डफोन, स्मार्टमोबाइल, कम्प्युटर/ल्यापटप, इन्टरनेट सुविधा, कार/जीप/भ्यान, मोटरसाइकल, रेफ्रिजरेटर र वासिडमेसिन) जस्ता सामग्री प्रयोग उपभोग र स्वामित्वाको आधारमा हाल देशका बसोबास गर्ने परिवारलाई पञ्चम सम्पन्नता सूचक निर्धारण गरिएको छ। पाँचमा पहिलो भागमा परेका परिवार अति न्यून वर्ग, दोस्रोमा पर्ने न्यून वर्ग, तेस्रोमा पर्ने मध्यम वर्ग, चौथोमा पर्ने उच्च वर्ग र पाँचौ भागमा पर्ने परिवारलाई अति उच्च वर्ग भनेर वर्गीकरण गरिएको छ।
२४	प्रवासन दर (Emigration Rate)	कुनै निश्चित समयमा कुनै देशको अन्य देशहरूबाट बसाइँ सरेर आउने जनसङ्ख्या र सोही अवधिको उक्त देशको कुल जनसंख्याको अनुपात प्रतिलाख जनसंख्यामा। प्रवासनदरले प्रति १००००० जनसङ्ख्यामा अन्य देशमा जाने प्रवासीको सङ्ख्या देखाउँछ। यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ।
२५	पारिवारिक संरचना	
२५.१	एकल परिवार	परिवारमा एक जना मात्र भएको र परिवारमा बाबु र/वा आमा र अविवाहित छोरा र/वा छोरी मात्र भएको परिवारको संख्या र जम्मा परिवारको समानुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
२५.२	संयुक्त परिवार	एकल परिवार बाहेक बाँकी सबै परिवार र जम्मा परिवारको समानुपात प्रतिशत
२६	पहिलोपटक विवाह गर्दाको औसत उमेर (Mean age at marriage)	१० वर्षभन्दा माथि उमेर भएका विवाहित व्यक्तिहरूको पहिलोपटक विवाह गर्दाको औसत उमेर
२७	पहिलो विवाह गर्नु अघिको सरदर उमेर (Singulate mean age at marriage)	पहिलो विवाह अघि महिला र पुरुषको समूहले विवाह नगरी बिताएको औसत समयावधि अर्थात विवाहपूर्व एकल अवस्थामा बसेको औसत उमेर। यसले ५० वर्ष पुग्नुअघि १५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका महिला वा पुरुषको विवाहको औसत उमेर भन्ने जनाउँछ। यस विधिमा उमेरको आधारमा वैवाहिक स्थितिको तथ्याङ्क प्रयोग गरेर अप्रत्यक्ष विधिद्वारा पहिलो विवाहको औसत उमेर अनुमानित गरिन्छ जसलाई विवाहको औसत उमेर (Singulate mean age at marriage —SMAM) भनिन्छ
२८	प्राकृतिक वृद्धि दर (Rate of Natural Increase-RNI)	कोरा जन्मदर र कोरा मृत्युदरको अन्तर। जनसङ्ख्याको परिवर्तन जन्म र मृत्युको कारणले मात्र हुन्छ भने त्यसलाई प्राकृतिक वृद्धिदर भनिन्छ। यस मापनमा अन्तर्राष्ट्रिय बसाइँसराइको प्रभाव शून्य हुन्छ र जनसङ्ख्याको परिवर्तन जन्म र मृत्युका कारणले मात्र हुन्छ भन्ने मान्यता राख्दछ।
२९	बच्चा जन्माउने औसत उमेर (Mean Age of Child Bearing-MACB)	१५-४९ उमेरका महिलाले बच्चा जन्माउने औसत उमेर हो। यो सूचकको गणना उमेर समूहको मध्य अंक र उमेर विशिष्टिकृत प्रजनन दरको गणनको योगफललाई उमेर विशिष्टिकृत प्रजनन दरको योगफलले भाग गरी १००० ले गुणन गरिन्छ।
३०	बाल-आश्रित अनुपात (Child-Dependency Ratio)	काम गर्ने उमेरका (१५-६४ वर्षको) जनसङ्ख्यामा र बालबालिका (०-१४ वर्ष) को जनसङ्ख्याको अनुपात प्रतिशत
३१	बालबालिका र महिलाको अनुपात (Child-Woman Ratio)	शून्यदेखि चार वर्षका बालबालिकाको जनसंख्या र १५ देखि ४९ वर्षका महिलाहरूको जनसंख्याको अनुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
३२	बालविवाहको अनुपात (Child Marriage Ratio)	२० देखि २४ वर्ष उमेरका महिलाले १८ वर्ष नपुग्दै विवाह गरेको अनुपात प्रतिशत
३३	बाल मृत्युदर (Child Mortality Rate-CMR)	एक वर्षदेखि पाँच वर्षमुनिका (१-४ वर्ष) प्रतिहजार बालबालिकामध्ये कुनै एक वर्षभित्र मृत्यु हुने बालबालिकाको संख्या
३४	बाहिरी बसाइँसराइदर (Out-migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै स्थानबाट कुनै निश्चित भौगोलिक क्षेत्र पार गरेर बाहिर अन्यत्र ठाउँमा बसोबास गर्न जाने जनसङ्ख्या र उक्त क्षेत्रको जम्मा जनसंख्याको अनुपात प्रतिलाख जनसङ्ख्यामा। यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ।
३५	बुढ्यौली सूचकाङ्क (Index of Ageing)	उमेर ६० वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसङ्ख्यामा ० देखि १४ वर्षका बालबालिका जनसङ्ख्याको अनुपात प्रतिशत
३६	वृद्ध-आश्रित अनुपात (Aged Dependency Ratio)	काम गर्ने उमेरका (१५-६४ वर्षका) जनसङ्ख्यामा र वृद्ध (६५ वर्ष वा सोभन्दा माथि) को जनसङ्ख्याको अनुपात प्रतिशत
३७	भित्री बसाइँसराइ दर (In-migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै स्थानमा कुनै निश्चित भौगोलिक क्षेत्र पार गरेर बाहिरको अन्य ठाउँबाट त्यस ठाउँमा बसोबास गर्न आउने मानिसहरूको जनसङ्ख्या र सोही अवधिको सो क्षेत्रको जम्मा जनसंख्याको अनुपात प्रति लाख जनसंख्या। यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ।
३८	मातृ मृत्यु अनुपात (Maternal Mortality Ratio-MMR)	प्रति १ लाख बच्चाको जन्ममा महिला गर्भवती भएदेखि वा बच्चा जन्माउने क्रममा वा सुत्केरी भएको ४२ दिनसम्म प्रसूतिको कारणले मृत्यु भएका आमाको संख्याको अनुपात
३९	लैङ्गिक अनुपात	पुरुषको जनसंख्या र महिलाको जनसंख्या अनुपात अर्थात् प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या

क्र.सं.	जनसाङ्ख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
४०	विशिष्टीकृत कोरा मृत्युदर (Standardised Crude Death Rate-SCDR)	उमेर समूह अनुसारको समायोजित जनसंख्याको मृत्यु दर हो। यो जनसंख्याको उमेर-विशिष्ट मृत्युदर र सोही उमेर समूहको गणनको योगफललाई स्तरीकृत जनसंख्याले भाग गरी प्रति हजार जनसंख्यामा दर निकालिन्छ। मृत्युका धेरैजसो कारणहरू मानिसहरूको उमेर र लिङ्ग अनुसार फरक-फरक हुने हुनाले, स्तरीकृत मृत्युदरको प्रयोगले समय र देशहरू बिचको तुलनात्मकता सुधार गर्छ।
४१	शिशु मृत्युदर (Infant Mortality Rate-IMR)	प्रतिहजार जीवित जन्मेका शिशुहरूमध्ये एक वर्षको उमेर नपुग्दै (शिशु उमेरमा) मृत्यु हुने शिशुहरूको संख्या
४२	सहरीकरण	
४२.१	सहरी जनसङ्ख्या (%)	न्यूनतम ३ देखि १५ भन्दा बढी व्यक्ति/हेक्टर जनघनत्व र ५,००० भन्दा बढी जनसङ्ख्यासहित ४ प्रिडको निकटता भएको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
४२.२	सहरोन्मुख जनसङ्ख्या (%)	३ देखि १५ व्यक्ति/हेक्टरका बिचमा जनघनत्व र जनसङ्ख्याको न्यूनतम सीमाविना ८ प्रिडको निकटता भएको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
४२.३	ग्रामीण जनसङ्ख्या (%)	३ व्यक्ति/हेक्टर वा सोभन्दा कम जनघनत्व र ५,००० भन्दा बढी जनसङ्ख्या नभई ८ प्रिडको निकटता भएको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
४३	स्तरीकृत कोरा जन्मदर (Standardised Crude Birth Rate-SCBR)	उमेर समूह अनुसारको समायोजित जनसंख्याको जन्म दर हो। यो जनसंख्याको उमेर-विशिष्ट जन्मदर र सोही उमेर समूहका महिला गुणनफलको योगलाई कुल जनसंख्याले भाग गरी प्रतिहजार जनसंख्यामा दर निकालिन्छ। जन्मका उमेर र लिङ्गअनुसार फरक-फरक हुने हुनाले, स्तरीकृत जन्म दरको प्रयोगले समय र देशहरू बीचको तुलनात्मकता अध्ययन गर्न मद्दत गर्दछ।
४४	सम्भावित सहायता अनुपात (Potential Support Ratio)	६५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका वृद्धवृद्धामा काम गर्न सक्ने १५ देखि ६४ वर्षको जनसङ्ख्याको अनुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसङ्ख्याक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
४५	साक्षरतासम्बन्धी विवरण (५ वर्ष वा सोभन्दा माथि)	पाँच वर्ष वा सोभन्दा माथिका उमेर भएका पढ्न लेख्न जाने व्यक्ति र सोही उमेरका कुल जनसङ्ख्याको समानुपात प्रतिशत
४६	साना घरेलु व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार (%)	कृषिबाहेक नियमित वा तलबी कामदार नराखी एक वा एकभन्दा बढी परिवारका सदस्यहरूले मात्र चलाएको गैरकृषिजन्य व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
४७	सुधारिएको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार (%)	ढलमा जोडिएको र सेफिट्ट्याङ्गमा जोडिएको फलस गर्न मिल्ने शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
४८	सुधारिएको खाना पकाउने इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार (%)	विजुली, एल. पी. ग्यास र वायो ग्यास प्रयोग गरी खाना पकाउने परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
४९	सुधारिएको बत्ती बाल्ने स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार (%)	विजुली, सोलार र वायो ग्यासको प्रयोग गरी बत्ती बाल्ने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
५०	सुधारिएको खानेपानीको स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार (%)	धारा पाइप ट्युबवेल ढाकिएको इनार कुवा र जार बोतलको पानी पिउने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत

पुस्तिका तयारीमा संलग्न कर्मचारीहरूको नामावली

समन्वय तथा राय सुझाव प्रदान गर्नुहुने

१. उपप्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी डा. हेमराज रेग्मी

तयारीमा संलग्न कर्मचारी

१. निर्देशक श्री दुण्डिराज लामिछाने

२. निर्देशक श्री राजन सिलवाल

३. निर्देशक श्री नन्दलाल सापकोटा

४. तथ्याङ्क अधिकृत श्री दीनानाथ लम्साल

५. कम्प्युटर अधिकृत श्री डोल नारायण श्रेष्ठ

६. तथ्याङ्क अधिकृत श्री निराजन शर्मा

७. तथ्याङ्क सहायक श्री विष्णुराज रेग्मी

बिशेष योगदान

जनसंख्या विज्ञ श्री समिर के.सी.

प्रकाशक :

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

थापाथली, काठमाडौं

फोन नं.: ५३६५३२३, ५३४१८०१, ५३२८४०६, ५३४५९४६ (४७,४८) फ्याक्स नं.: ९९७-१-५३२७७२०

इमेल : info@nsonepal.gov.np वेबसाइट : www.nsonepal.gov.np,

इमेल : popcen@nsonepal.gov.np वेबसाइट : www.censusnepal.cbs.gov.np